

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoP/58/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5619200084
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5619200084.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Márie Kašíkovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a JUDr. Jany Kotrčovej, vo veci starostlivosti o maloletého M. A., nar. XX.XX.XXXX, prihlásený k trvalému pobytu N. XXX/X, X. S., v súčasnosti bytom ako matka, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa matky Mgr. F. H., nar. XX.XX.XXXX, prihlásená k trvalému pobytu S. X. S., v súčasnosti bytom O. M. N. XXXX/XX, (P X. S. a otca F. A., nar. XX.XX.XXXX, prihlásený k trvalému pobytu N. XXX/X, X. S., právne zastúpený JUDr. Dušanom Jančim, advokátom so sídlom A. XXX, . X. S., o výkone rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, v tomto štádiu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č. k. 9P/6/2019-153 zo dňa 14. augusta 2019, takto

rozhodol:

I. Uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku III. m e n í tak, že n a r i a d' u j e neodkladné opatrenie:

1. Otec je do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedeného Okresným súdom Liptovský Mikuláš pod spisovou značkou 9P/6/2019 o p r á v n e n ý s t ý k a t' s a s maloletým M. A., nar. XX.XX.XXXX každý víkend nepárneho kalendárneho týždňa od piatku od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod.

2. V čase zimných prázdnin a Vianoc je otec o p r á v n e n ý s t ý k a t' s a s maloletým M. A. v čase od 26.12. od 10.00 hod. do 29.12. do 18.00 hod. a v čase od 2.1. od 10.00 hod. do 5.1. do 18.00 hod. s tým, že v tomto období sa neuplatní stretávanie sa otca s maloletým podľa bodu 1. tohto výroku.

3. Otec maloletého p r e v e z m e a po ukončení styku ho o d o v z d á matke v mieste jej bydliska.

4. Matka je p o v i n n á maloletého M. A., narodeného XX.XX.XXXX na styk s otcom riadne pripraviť a v určený deň a hodinu maloletého o d o v z d a t' otcovi.

II. Uznesenie súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a II. zostáva n e d o t k n u t é.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie vydal neodkladné opatrenie, ktorým maloletého M. A. na čas do právoplatného skončenia vo veci samej, vedenej pod sp. zn. 9P/6/2019 zveril do osobnej starostlivosti matky a otcovi upravil stretávanie sa s maloletým každý víkend nepárneho kalendárneho týždňa od piatku od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod. Mal vo veci osvedčené, že rodičia maloletého nežijú v spoločnej domácnosti. Matka spolu s maloletým a jej priateľom žije v garsónke v X. S. a v jeseni 2019 nastupuje na materskú dovolenku. Otec býva so svojou priateľkou v 3-izbovom byte v X. S., pracuje ako vodič nákladnej dopravy. Z návrhu otca na dočasnú úpravu styku s maloletým je zrejмый záujem otca o pravidelný styk s maloletým synom. Podľa jeho tvrdení mu matka opakovane bráni sa s dieťaťom stýkať pod rôznymi výhovorkami. Rovnako matka žiadala o úpravu styku otca s maloletým, avšak bez bližšej

špecifikácie rozsahu styku. Zo správy kolízneho opatrovníka z 15.07.2019 mal zistené, že maloleté dieťa je informované o prebiehajúcom súdnom konaní a maloletý sa vyjadril, že by chcel byť zverený do starostlivosti matke a otca navštevovať maximálne dva dni. Vzájomné vzťahy s matkiným priateľom sa upravili, rozumejú si. Neželá si, aby boli s jeho vyjadrením oboznámení rodičia a stačí, keď sa o tom dozvedia na súdnom pojednávaní. V zmysle úradných záznamov v priebehu roka 2019 spísaných na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš je zrejmé, že vyjadrenia maloletého sa odlišujú. Najskôr sa vyjadril, že chce byť u otca, neskôr, že by chcel byť narovnako u oboch rodičov, najradšej by bol, keby boli rodičia spolu. Na prvom pojednávaní matka zotrvala na svojom návrhu na zverenie dieťaťa do svojej osobnej starostlivosti a otec trval minimálne na striedavej starostlivosti o maloletého. Kolízny opatrovník sa vyjadril, že dieťa je ovplyvniteľné a vyjadruje sa podľa toho, s ktorým rodičom momentálne je, nechce nikomu ublížiť. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že sú splnené zákonné predpoklady na nariadenie neodkladného opatrenia a mal osvedčené, že v danej veci sa vyžaduje okamžitá úprava formou neodkladného opatrenia, pokiaľ nedôjde k rozhodnutiu súdu vo veci samej, pretože rodičia dieťaťa spolu nežijú a v danom štádiu konania sa nedokážu dohodnúť na osobnej starostlivosti o maloleté dieťaťa ako aj na úprave styku otca s maloletým. Okresná prokuratúra Liptovský Mikuláš uznesením zo dňa 07.06.2019 sp. zn. 1Pn 219/19/5505-2 zrušila uznesenie vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Liptovskom Mikuláši o odmietnutí oznámenia otca maloletého dieťaťa pre podozrenie zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, ktorej sa mal dopustiť O. S. (priateľ matky). V čase prebiehajúceho súdneho konania a vyšetrovania je rodina pod dohľadom orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, aby sa predišlo ohrozeniu dieťaťa. Vzhľadom na vek dieťaťa, stabilitu jeho výchovného prostredia a s prihliadnutím na názor dieťaťa ho súd dočasne zveril do starostlivosti matke. V predmetnom konaní bude vykonávané znalecké dokazovanie, preto je možné očakávať, že vo veci samej bude rozhodnuté až s určitým časovým odstupom. Naposledy sa otec s maloletým stretol 28.07.2016 (poznámka odvolacieho súdu: zrejme malo byť 2019, viď predchádzajúci odsek), avšak súdu nie je zrejmé, v akom časovom trvaní tento styk prebehol a kedy a ako prebiehali predchádzajúce styky s maloletým. Zo strany otca je prezentovaná výrazná snaha a vôľa udržať a naďalej pestovať blízky citový vzťah so svojim synom a aj z vyjadrenia matky vyplýva záujem na tom, aby sa maloletý s otcom stretával. Napriek tomu pri riešení otázky styku dochádza medzi rodičmi ku konfliktom, ktorých svedkom je aj maloletý. Preto je daná naliehavá potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov ohľadne úpravy styku formou neodkladného opatrenia. Mal preukázané, že obidvaja rodičia majú vytvorené podmienky pre starostlivosť o dieťa, a preto dočasne upravil styk otca s maloletým, aby bola maloletému dieťaťu zabezpečená kontinuita poskytovanej starostlivosti zo strany otca a aby nedošlo k odcudzeniu medzi otcom a dieťaťom. Určená dočasná úprava postačuje na zabezpečenie pozitívneho rozvoja vzájomného vzťahu otca a dieťaťa.

2. V zákonom stanovenej lehote proti uzneseniu podal odvolanie otec a má za to, že súd prvej inštancie sa nedostatočne vysporiadal s viacerými skutočnosťami a nesprávne posúdil skutkový stav. Vzhľadom na problémy, ktoré sú v komunikácii medzi rodičmi, ako aj fakt, že sa pomaly blížila vianočné sviatky, hrozí, že otec maloletého nebude s maloletým ani jeden sviatok, ktorý bude do konca roka. Maloletý je momentálne väčšinu času u matky a je preto na zväženie, či na dieťa nebol vyvíjaný tlak, aby sa vyjadril v takom zmysle, ako by to vyhovovalo matke a aby bol s otcom čo najmenej. V súčasnosti je vedené trestné stíhanie, pre podozrenie, že na maloletom bol spáchaný trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby, ktorou osobou podozrivou je práve priateľ matky maloletého O. S.. Nemyslí si, že bývanie s osobou, ktorá má násilné sklony, akou je O. S., je práve v súlade s bezpečným prostredím pre dieťa. Navyše matka maloletého, jej priateľ a maloletý bývajú v garsónke, čo tiež nepredstavuje stabilné prostredie na vývin dieťaťa, ako aj jeho osobnosti. Z tohto pohľadu by pre jeho zdravý vývoj a vývin bolo lepšie, ak by sa častejšie zdržiaval u otca, ktorý býva v trojizbovom byte, kde by si našiel viac miesta a viac súkromia. Pre spravodlivý a naozaj rovnocenný styk dieťaťa s oboma rodičmi, čo je jeho právo, by bolo vhodnejšie, ak by bol styk upravený vo forme striedavej starostlivosti. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a rozhodnúť tak, že návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu vyhovie.

3. Matka ani kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadrili.

4. Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku - ďalej len CMP) po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania proti uzneseniu, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 2, § 357 písm. d/ CSP, 359 a § 362 ods. 1 CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu

§ 65 a § 66 CMP a uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

5. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že ide o procesný inštitút, ktorého účelom je dočasne upraviť pomery účastníkov. Pred jeho nariadením preto nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o neodkladnej potrebe úpravy pomerov. Súd nerozhoduje na základe „štandardného“ dokazovania, ale vychádza z osvedčenia práv účastníkov, resp. z osvedčenia porušenia týchto práv. Osvedčovanie opodstatnenosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa uskutočňuje najmä formou predloženia dôkazov pri podávaní návrhu. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodovanie o návrhu na neodkladné opatrenie. Výsledkom takéhoto postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia pravdepodobné. Účelom neodkladného opatrenia je riešiť pomery, ktoré si vyžadujú skutočne naliehavú úpravu a predchádzať situáciám, ktoré by mohli ohroziť život, zdravie, psychický či fyzický vývin maloletých detí.

6. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie správne posúdil naliehavosť nariadenia neodkladného opatrenia na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas do rozhodnutia vo veci samej. V časti, ktorým bolo začaté konanie o nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zverenia maloletého M. do osobnej starostlivosti a napokon jeho dočasného zverenia do osobnej starostlivosti matky nebolo podané odvolanie. Odvolanie bolo podané iba čo do výroku, ktorým bolo upravené stretávanie sa otca s maloletým M..

7. Odvolací súd sa čiastočne stotožnil s odvolaním otca, pokiaľ ide o zimné prázdniny a vianočné sviatky. Vianoce sú tie najkrajšie sviatky v roku, kedy sa rodina a blízky stretávajú, strávia spolu krásne a nezabudnuteľné chvíle a predovšetkým maloleté deti sa obdarúvajú. Rodičia maloletého M. nežijú v spoločnej domácnosti a pritom obaja majú právo byť počas týchto vianočných sviatkov so svojim dieťaťom. V neposlednom rade maloleté dieťa, v ktorého záujme je potrebné vždy aj rozhodovať a prihliadať na jeho záujem, má právo byť s oboma rodičmi, udržiavať príbuzenský vzťah s oboma rodičmi a s každým z nich aspoň čiastočne stráviť vianočné sviatky. Ani u jedného z rodičov zatiaľ z dôkazov v spise neboli zistené nedostatky v starostlivosti o maloletého. Odvolací súd má za to, že na udržanie príbuzenských vzťahov a kontinuity vzťahu otca s maloletým M. je dočasne dostatočne upravené stretávanie sa otca s maloletým každý druhý víkend. Avšak je nutné prihliadnúť na odvolaciu námietku a na právo otca ako aj maloletého stráviť aspoň čiastočne spolu aj vianočné sviatky a zimné prázdniny.

8. Vzhľadom na čiastočnú dôvodnosť odvolacích námietok otca, odvolací súd podľa § 388 CSP zmenil napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v časti stretávania sa otca s maloletým synom M. počas vianočných sviatkov a zimných prázdnin tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia. Počas tohto obdobia sa neuskutoční stretávanie otca s maloletým v zmysle úpravy styku každý nepárny víkend. Rovnako, ako súd prvej inštancie, i odvolací súd apeluje na rodičov, aby prihliadali predovšetkým na záujmy svojho maloletého dieťaťa a svoje dospelácke problémy riešili mimo maloletého M..

9. Neodkladné opatrenie má len dočasný charakter a o výkone rodičovských práv a povinností k maloletému M. bude rozhodnuté až vo veci samej po zistení skutočného stavu veci. Súd je povinný na účely zistenia skutočného stavu veci vykonať všetky potrebné dôkazy, aj keď ich účastníci konania nenavrhlí. Účastníkom konania však zároveň v zmysle čl. 6 Civilného mimosporového poriadku vzniká povinnosť procesnej aktivity spočívajúca v poskytnutí súčinnosti na zistenie skutočného stavu veci, ktorá súčinnosť je zakotvená aj v ustanovení § 30 CMP, aby tak mohlo byť vo veci samej rozhodnuté v čo najkratšom čase.

10. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
 - b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
 - c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
 - d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
 - e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
 - f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.
- (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)